

TECHNICKÉ ZABEZPEČENÍ OZBROJENÝCH SIL

Technické zabezpečení je důležitý druh zabezpečení soudobého boje a operace. Z čistě technické záležitosti se stalo jedním z vážných faktorů zabezpečení vojsk. Za poslední 2—3 desetiletí v důsledku rozvoje vědy a techniky, zbraní hromadného ničení a rozvoje vojenské vědy, dosáhly změny v ozbrojených silách nebývalého rozsahu. Vzrostla nasycenost vojsk válečnou technikou. Tato se stala značně složitější, tvoří stále častěji soupravy a komplety, skládající se z techniky několika druhů vojsk. Soudobé podmínky boje a vedení operací vytvářejí i pro řešení technického zabezpečení novou situaci a přinášejí řadu vážných problémů.

Údržba techniky je velmi náročná. Ztráty značně vzrostly. Procento požadovaných oprav je daleko větší. Kromě toho vzniká problém komplexnosti oprav. Časové a kapacitní možnosti jsou velmi napjaté. Značný prostor, hloubky operací a jejich rozmach, spolu s ničením komunikací ztěžují podmínky manévru prostředky technického zabezpečení a velení jim, odsunů, poškozené techniky, technického uzamykání, zásobování skupinami a podskupinami apod.

Hlavním obsahem technického zabezpečení je komplex opatření především **u vojsk**. Jejich cílem je udržet techniku v bojeschopném a provozně spolehlivém stavu a poškozenou techniku rychle navrátit do bojových sestav. Patří k němu i vyprošťování a odsuny poškozené techniky do mimovojskových opravárenských zařízení apod.

Mimořádný význam však mají opravy poškozené techniky na všech stupních. Ztráty techniky bude možné uhrazovat prakticky převážně jen opravenou technikou. Průměrné denní ztráty v útočných operacích při použití jaderných zbraní protivníkem se předpokládají: u tanků 10—12 %, u obrněných

transportérů 5—6 %, u automobilů 7,5—9 %, u děl 3—4 % počátečního stavu. Při bojové činnosti bez použití jaderných zbraní mohou být ztráty menší a to průměrně denně u tanků 8 %, u obrněných transportérů a bojových vozidel pěchoty 3—4 %, u automobilů 4—5 % apod. Při tom větší část ztrát vznikne v začátcích operací (bližší úkol). Pokud jde o rozsah poškození, počítá se z celkového počtu ztrát tanků a automobilů:

	Tanky	Automobily
— v rozsahu běžné opravy	40 — 50 %	65 %
— v rozsahu střední opravy	20 — 30 %	14 %
— v rozsahu generální opravy	5 — 10 %	7 %
— zničených	20 — 25 %	14 %

Prostředky polních vojsk mohou opravit značné počty techniky. U tanků a obrněných transportérů to představuje denně hodnotu jedné tankové divize, u automobilů až 5 divizí. Hlavní těžiště je však na vojskových prostředcích, jež jsou k dispozici již v míru. Mají velké vlastní kapacity a kromě toho vytvářejí podmínky k práci prostředků technickému zabezpečení vyšších stupňů velení (příprava opravného fondu na shromaždištích poškozené techniky, klasifikace poškození apod.). Proto je nutné věnovat jejich přípravě daleko větší pozornost.

Větší nároky musí být kladeny na technickou přípravu řidičů, osádek a obsluh, aby byly schopny uskutečňovat nejen údržbu, ale i jednodušší běžné opravy určené techniky. Kapacita opraven všech stupňů musí být zvyšována, především růstem produktivity práce dílenských specialistů a efektivním využitím pracovní doby. Během operace by mělo být uskutečněno 100 % běžných, do 50 % středních a do 5 % generálních oprav. Nejsložitější situace v provádění potřebných oprav u operačních svazů vznikne při plnění bližších úkolů.

Významný vliv na využití dílenských útvarů a jednotek má jejich dovedný manévr. Ty z nich, jež jsou určeny k provádění středních oprav, by měly pracovat na místě nejméně dva až tři celé dny, při opravách složitých souprav až čtyři dny. Doporučuje se tvořit sledy dílenských a vyprošťovacích prostředků a manévr řešit jejich překračováním.

V oblasti oprav techniky v polních podmínkách je mnoho problémů. Na prvním místě je to kapacitní zabezpečení, a plné využití současných kapacit, jež by splňovalo uvedené úkoly. Je nutné řešit je intenzivním způsobem, tj. zvyšováním produktivity práce v těchto směrech:

— důsledným zavedením agregátového způsobu oprav (jeho zabezpečení dopravou — i vrtulníky, řešení oprav agregátů, včetně jejich oprav generálních a k tomu mít pojízdné závody apod.),

— plynulým přísunem potřebných náhradních dílů, skupin a podskupin a jiného technického materiálu,

— zdokonalováním vybavení pojízdných dílen až k automatizaci některých prací, bezdemontážní diagnostiky k vyhledání poruch a poškození,

— zdokonalováním organizační struktury dílenských útvarů jednotek a jejich dovedným řízením,

— vysokou kvalifikací dílenských specialistů (znalosti konstrukce techniky, technologie oprav a technických podmínek prověřované a přezkušované techniky i provedených prací).

— dovedným manévrem prostředky technického zabezpečení, jež by omezoval časové ztráty na minimum.

Nemalou úlohu zde má i dokonalost konstrukčního řešení techniky i její výrobní kvalita. Vysoká spolehlivost a bezporuchovost techniky, malé nároky na údržbu, možnost uplatnění agregátového způsobu oprav, jednoduchost montážních a demontážních prací apod., to jsou některé z požadavků na konstrukci moderní techniky.

Úsilí o zdokonalení systému technického zabezpečení musí být tedy soustředěno především do vojenského opravárenství, ve kterém je prakticky jediný zdroj doplňování vojsk technikou po ztrátách způsobených činnostmi nepřítelů i technickými příčinami. Současně při propracování řešení návratu poškozené techniky k útvarům a svazkům z opraven svazů, je nezbytné řešit i způsob doplňování osádkami a obsluhami, zda doplňovat vojska jednotlivými zbraněmi nebo celými jednotkami (např. tankovými rotami) apod.

Druhý současný problém v technickém zabezpečení je řešení součinnostních vztahů a to

- mezi technickými službami jednotlivých druhů vojsk (a služeb),
- mezi druhy vojsk (služeb) a vševojskovým štábem a
- mezi nimi a týlem.

Nejvíce problémů je v součinnosti mezi technickými službami druhů vojsk a mezi nimi a technickým zabezpečováním tankové a automobilní techniky. Především v oblasti komplexních oprav poškozené techniky, která je soupravou techniky různých druhů vojsk (např. opravy speciální nástavby a podvozku jsou téměř u všech druhů vojsk a služeb). Jednotlivé technické služby používají rovněž obdobné dílenské stroje a zařízení, některé druhy technického materiálu apod. V těchto případech jde pak o jejich efektivní využití i ve prospěch všech.

Nedořešené jsou i problémy velení značnému počtu dílenských prostředků operačních svazů, se kterými není zatím jiné spojení než pohyblivými pojiťky a polní poštou. Obdobně je tomu i při řešení jejich všestranného zabezpečení. Řada problémů vzniká při řešení technického zabezpečení operací, vedených společně svazky a svazy spřátelených armád.

Řešením všech základních problémů technického zabezpečení, jak je přinesl soudobý rozvoj vojenství a výstavby ozbrojených sil, se zabývají všechny armády států — účastníků Varšavské smlouvy. Cesty k řešení hledají samostatně i na společných jednáních. Na jejich řešení jsou u jednotlivých armád různé názory a různé přístupy. Mezi hlavní patří především:

- hledat způsoby lepšího využití a zdokonalení dosavadního systému, ve kterém jsou ještě velké možnosti,
- někteří navrhuji k řízení a koordinaci orgánů technického zabezpečení na všech stupních vytvořit potřebný řídicí a koordinující orgán, jako je na stupni útvar—svazek;
- uskutečňovat útvary technického zabezpečení operačních svazů v poli do technických základů.

Na řešení problémů kapacit, přípravy specialistů, mobilizačního rozvíjení a další otázky jsou v podstatě shodné názory. Shodné jsou i názory, že je nutné se vyvarovat ukvapených závěrů a řešení, a před jejich přijetím všestranně zvážit každý nový krok a každé řešení. Tuto otázku bude nutné zkoumat velmi intenzivně a během 2—3 let přijmout konečné závěry. Dlouho však čekat nelze. Otázky technického zabezpečení bude proto žádoucí bedlivě zkoumat i při všech cvičeních včetně všech souvislostí.

Při řešení otázek technického zabezpečení se doporučuje dodržovat tato hlediska:

- hlavním kritériem celého systému musí být jeho funkce v polních podmínkách. V míru mohou být úkoly úspěšně plněny v různé organizaci;
- prozkoumat, zda jsou využity všechny možnosti dosavadního systému technického zabezpečení, který obsahuje osvědčené principy: specializace, nedílné odpovědnosti za splnění úkolu i jeho zabezpečení aj.;
- v řešení tak vážného faktoru zabezpečení bojových schopností vojsk vzrůstá úloha vševojskových štábů a štábů druhů vojsk;
- v celém komplexu otázek týlového a bojového zabezpečení, spojení s útvary technického zabezpečení apod. má významnou úlohu štáb týlu. V týlovém prostoru vyvíjejí činnost všechny druhy vojsk a služeb;
- k úspěšnému zabezpečení vedení bojové činnosti a operací v koaličních uskupeních je nezbytné, aby v rámci armád států — účastníků Varšavské smlouvy byl vytvářen jednotný systém technického zabezpečení, jednotná organizace, systém informací, plánovací dokumentace, připravené kádry, technické vybavení prostředků technického zabezpečení apod.;
- to vyžaduje v této oblasti všemi silami a prostředky zabezpečovat již v míru vysokou bojovou pohotovost a trvalou spolehlivost vojenské techniky, její řádný stav, potřebnou zálohu životnosti (MH, km), úplnost a plné zvládnutí i z hlediska údržby a oprav;

— k údržbě a opravám techniky mít připraven již v míru dostatečný počet specialistů, zejména nedostatkových odborností;

— rozpracovat a všestranně připravovat agregátový způsob oprav, jako základní a nejvhodnější pro soudobé podmínky;

— vytvářet a rozmísťovat zásoby technického materiálu na jednotlivých směrech;

— řešit zdokonalení celého systému mobilizačního rozvinování útvarů a zařízení technického zabezpečení;

— propracovat způsob plného využití možností teritoria protivníka po jeho obsazení k opravám vojenské techniky.

Přes složitost této problematiky technické zabezpečení nesmí zaostávat za rozvojem vojenství. Proto bude nutné současné problémy technického zabezpečení hluboce studovat, ověřovat a ze strany velitelů, štábů, druhů vojsk a služeb i technických orgánů věnovat procvičování technického zabezpečení větší pozornost.